

Η ζωγραφική του 13ου αιώνα στην Κύπρο ανάμεσα σε δύο κόσμους (Ιωάννης Ηλιάδης, Διευθυντής Βυζαντινού Μουσείου και Πινακοθήκης Κύπρου)

[/ Πεμπτούσια](#)

Ο 13ος αιώνας, με την υποταγή και κατάτμηση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας (1204 και εξής) από τους σταυροφόρους της Δύσης, αποτελεί καίρια καμπή στην εξέλιξη της βυζαντινής τέχνης εν γένει. Στην Κύπρο, κατεχόμενη ήδη από το 1191 από τους σταυροφόρους και με την αυτοκέφαλη Εκκλησία της να υποδουλώνεται στον Πάπα της Ρώμης σύμφωνα με την Κυπριακή Διάταξη, γνωστή ως *bullā Cypria*, η καλλιτεχνική καμπή είναι επίσης εμφανής και με τοπικές ιδιοτυπίες.

Η Έκθεση «Κυπριακῶ τῶ τρόπῳ – Maniera Cypria» σκοπό έχει να αναδείξει τη ζωγραφική της Κύπρου κατά τον 13ο αιώνα και τους τρόπους καλλιτεχνικής

συμβίωσης ανάμεσα στους δύο κόσμους, Ανατολής και Δύσης, στα έργα της περιόδου. Μέσα από τις φορητές εικόνες που παρουσιάζονται στην Έκθεση, αλλά και σε συνδυασμό με άλλα έργα ζωγραφικής ή άλλων καλλιτεχνικών κλάδων, αναλύονται οι παράμετροι που επηρεάζουν την καλλιτεχνική παραγωγή: το πολιτισμικά ποικιλόχρωμο περιβάλλον που δημιουργείται στην Κύπρο τον πρώτο αιώνα της φραγκικής κατάκτησης του νησιού, η εγκατάσταση της Λατινικής Εκκλησίας, η παρουσία Δυτικών καλλιτεχνών, αλλά και προσφύγων από τη Συρία, την Παλαιστίνη, ενδεχομένως και από την ίδια την Κωνσταντινούπολη, τά ελληνικά βασίλεια ή τα Δεσποτάτα. Σκοπός είναι να αισθητοποιηθεί, πως η τέχνη αυτής του πρώτου περίπου αιώνα από την φραγκική κατάκτηση της Κύπρου (1191-1300) είναι συνέχεια της πλούσιας βυζαντινής τέχνης της υστεροκομνήνειας περιόδου, με λίγο ή πολύ γόνιμη, επιδέξια ανάμιξη και ξένων στοιχείων, που εντοπίζονται σε δευτερεύοντα σημεία των συνθέσεων.

Για την καλλιτεχνική παραγωγή του 13ου αιώνα στην Κύπρο έχουν ετοιμαστεί ειδικά κεφάλαια από εκλεκτούς ερευνητές (Δ.Δ. Τριανταφυλλόπουλος, Κ. Βαφειάδης, Χαρ. Χοτζάκογλου, Χρ. Χατζηχριστοδούλου και Ι. Ηλιάδης) τα οποία δημοσιεύονται στον δίγλωσσο Κατάλογο της Έκθεσης (Ελληνικά-Αγγλικά). Στην Έκθεση παρουσιάζονται εικόνες από την πλούσια συλλογή του Βυζαντινού Μουσείου του Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄, αλλά και εικόνες από όλη την Κύπρο που παραχωρήθηκαν από τις Μητροπόλεις Μόρφου, Λεμεσού και Πάφου.

Η Έκθεση, που επιμελείται ο διευθυντής του Βυζαντινού Μουσείου, δρ Ιωάννης Ηλιάδης, διοργανώνεται από το Ίδρυμα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ σε συνεργασία με τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 40 χρόνων από το θάνατο του Εθνάρχη Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ και τη δημιουργία του Πολιτιστικού Κέντρου Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄. Η Έκθεση εντάσσεται στα προγράμματα του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού για τον Θρησκευτικό Τουρισμό και αποτελεί μια από τις επίσημες εκδηλώσεις της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης - Πάφος 2017.

Αίθουσα περιοδικών Εκθέσεων του Βυζαντινού Μουσείου Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄, Λευκωσία από 19 Ιανουαρίου ως 31 Ιουλίου 2017 Ωράριο επισκέψεων: Δευτέρα - Παρασκευή: 0900-1600 και Σάββατο 0900-1300.